

§ 4**Tertialrapport 1 2020 Kulturförvaltningen**

Dnr 1.1/1437/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) Kulturnämnden godkänner tertialrapport 1 för 2020 och överlämnar rapporten med bilaga till kommunstyrelsen för beslut
- 2) Kulturnämnden beslutar om omslutningsförändringar om 30,9 mnkr och anmäler detta till kommunstyrelsen
- 3) Hos kommunstyrelsen begär kulturnämnden budgetjustering om 1,3 mnkr för ökade kostnader i samband med omstrukturering av lokaler enligt bilaga
- 4) Kulturnämnden förklarar besluten omedelbart justerade

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2020-05-13.

Sammanfattning

Den pågående pandemin slår hårt mot kulturlivet i Stockholm. I dagsläget är kulturutbudet kraftigt minskat och det finns en risk att höstens utbud inte kommer att vara lika omfattande som under ett vanligt år. Utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och regeringens beslut om folksamlingar är det många kulturaktörer, inklusive förvaltningens egna publika verksamheter och evenemang, som har tvingas att stänga eller ställa in verksamhet under våren och det är osäkert när den kan komma igång igen. Uthyrning av samlingslokaler har minskat kraftigt under våren och deras möjlighet att ha öppet är begränsad på grund av minskade intäkter och personalresurser.

Tertialrapport 1 visar som en följd av detta på vissa större förändringar i den planerade verksamheten som kan komma att påverka måluppfyllelsen inom samtliga av stadens inriktningsmål. Delar av förvaltningens verksamhet har helt eller delvis övergått till digital form. Vissa planerade aktiviteter och projekt kommer att behöva senareläggas.

Förvaltningen kan inte säkerställa en budget i balans på grund av förlorade intäkter i samband med den pågående pandemin.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordförande Torun Boucher (V) finner att nämnden beslutar enligt förslag från förvaltningen.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Diana Van (C), Kristina Lutz (M), Hanna Gerdes (L), Micke Seid (MP) och Johanna Hedin (KD) enligt följande:

Pågående pandemi har påverkat kulturförvaltningens alla verksamheter och inneburit press till omställning på kort varsel. Omfattande omprioriteringar har gjorts till digitala arbetssätt samt omdirigering av personal från publika verksamheter till andra verksamhetsområden i behov. Det har ställt krav på beslutsamhet, kreativitet och en snabbfotad organisation vilket förvaltningen hanterat med bravur. Verksamheterna har snabbt kunnat utveckla sitt digitala utbud och skapat nya arbetssätt som kommer att kunna bidra till utveckling även på längre sikt. Ett bra exempel är att förvaltningens totala antal kulturaktiviteter och feriejobb för unga kommer att öka i sommar jämfört med tidigare år där en stor del av verksamheten är digital, äger rum utomhus och sker i målgruppens närområde för att minimera resande.

Exempel på förvaltningens snabba omställning är inom Kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet som har kunnat genomföras i digital form. En omfattande digital transformation som krävt både lärande och mod av Kulturskolans medarbetare. Kulturskolan räknar med att uppnå målet på 18 000 elevplatser under 2020. Vidare har biblioteken testat nya metoder för att nå ut till besökarna under pågående pandemi. Exempelvis har biblioteken ställt om till mer digitalt arbete till användarna genom filmade boktips, digital programverksamhet och läsecirklar via Skype. Stadens museer har efter beslut om stängning genomfört omfattande insatser för att öka den digitala närvaron och för att dokumentera pandemins Stockholm. Stadsarkivet har utvecklat sina digitala erbjudanden, till exempel i form av kortfilmer om intressanta arkivhandlingar samt digitala skolvisningar. Ytterligare exempel på viktiga omprioriteringar är evenemangsavdelningen som tillgängliggjort sin kompetens för stadens förvaltningar/bolag, Region Stockholm och Länsstyrelsen genom en tillfällig transportenhet med ansvar för logistik och transporter av skyddsutrustning till länets vård- och äldreomsorg. Ett viktigt bidrag i stadens arbete kring pandemin och en imponerande anpassning till rådande läge.

Sist men inte minst kan vi konstatera att förvaltningen styrt om och stärkt upp stadens kulturlotsfunktion för att vägleda kulturaktörer i kris. Det handlar om att kunna hjälpa

kulturaktörer som med anledning av pandemin befinner sig i kris. Allt från ansökningar av tillgängliga stöd till att förhandla med sina fastighetsägare. Därtill agerade förvaltningen snabbt vid pandemins utbrott i Stockholm genom att föreslå ett temporärt stödpaket för intäktsbortfall. Ett förslag som nämnden kunde fatta beslut om i april. Syftet med stödpaketet är att motverka att viktig kulturell infrastruktur i staden försvinner, exempelvis teaterlokaler, scener och civilsamhällets samlingslokaler. En bärande del i stödpaketet är också att inte kräva återbetalning för verksamheter som tvingats ställa in på grund av coronarestriktioner. Ordinarie villkor hade krävt en återbetalning av inställd verksamhet. Ett krav som temporärt tas bort för 2020 i och med stödpaketet.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att pandemins utveckling fortfarande är oviss. Vi välkomnar att förvaltningen i tertiärrapport 1 har utgått ifrån ett scenario där verksamheterna har öppettid som normalt från och med höstterminen 2020. Samtidigt behöver förvaltningen förbereda sig på risken att verksamheterna kommer att tvingas till omprioriteringar till följd av pandemin även under resterande del av 2020.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Torun Boucher (V), Mirja Räihä (S) och Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) enligt följande:

Den rådande Corona-pandemin har haft en stor påverkan på hela samhället och vi vet ännu inte hur situationen kommer att utvecklas under sommaren och till hösten. Många verksamheter har svårt att klara sig redan nu medan andra klarar sig igenom denna tid men om det blir mer långvarigt kan effekterna bli mycket större. Det både har och kommer att få stor påverkan på kulturnämndens ansvarsområden. Något som pandemin och den följande krisen har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Nu behöver också det offentliga säkerställa att inte Stockholm förlorar stora delar av sitt fria kulturliv.

Kulturnämndens verksamheter har under denna kris visat på stor uppfinningsrikedom för att så många som möjligt ska kunna ta del av kulturverksamheter. Det är glädjande att se att kulturskolan så framgångsrikt har lyckats med att bedriva mycket av sin verksamhet digitalt och på så sätt möjliggjort för många barn och unga att fortsätta med sitt kulturutövande. Biblioteken ordnat med pop-up bibliotek, utökad hemleverans av böcker till äldre och utlåning genom dörren där låntagare slipper gå in i biblioteken utan bara kan lämna en lapp med önskat lån och sen kan vänta utomhus. Stadsmuseet har ordnat digital fika och

evenemangsavdelningen har ställt om sin verksamhet för att transportera ut handsprit till de verksamheter som behöver.

Det är dock uppenbart att kulturnämnden i grunden har en underfinansierad budget som inte på egen hand klarar att parera de stora ekonomiska utmaningar som vi nu står inför. Det är ett underbetyg till majoriteten att den inte förstått allvaret i situationen. De kulturella och kreativa näringarna uppgår till 12 procent av stadens samtliga arbetsplatser. Dessa har nu i stor utsträckning stängt ner sina verksamheter. Det innebär inte bara ökad arbetslöshet och hotande konkurser, det innebär även ett hot mot stadens attraktionskraft och besöksnäring. Att då hävda att målet ”företag inom kulturella och kreativa näringar upplever goda villkor för verksamhet i Stockholm” uppfylls helt framstår närmast som tondövt och i vilket fall inte överensstämmande med verkligheten. Vi delar inte alls den beskrivningen om måloppfyllelsen avseende detta mål. Ett konkret exempel är hur Stockholm nu förlorar en av sina barnkulturscener Teater Pero, som meddelat att de behöver lämna sina lokaler. Kulturförvaltningen har tvingats att ur en obefintlig ekonomi omfördela resurser till ett otillräckligt krisstöd – staden bidrar inte med ett öre från centralt håll. Utifrån från den borgerliga majoriteten givna förutsättningar gör kulturförvaltningen vad den kan men otillräckligheten är uppenbar, inte minst som förvaltningen också uttryckligen skriver att ska basen i dessa näringar hålla ut under krisen och snabbt återta sin betydelse behövs ytterligare stödinsatser. Vi kan inte annat än hålla med. I synnerhet som kulturförvaltningen också själva drabbas av vikande intäkter som en följd av pandemin och prognostiserar ett underskott om 17 mkr. Det är därför av stor vikt att majoriteten tar sitt ansvar och skjuter till pengar från centralt håll samt även tillför medel från de utlovade generella stöden från regeringen. Enligt den ekonomiska månadsrapport som redovisats till kommunstyrelsens ekonomiutskott är det bara Kulturnämnden och Idrottsnämnden av facknämnderna som prognosticerar underskott. Eftersom det också är de nämnder som har en hög grad av avgiftsfinansiering som bygger på fysisk närvaro är det lätt att se orsaken. Att övriga nämnder visar prognoser i balans visar också att det finns ett utrymme att tillskjuta medel såväl för den egna verksamheten som stödet för de kulturella näringarna. För att kunna stötta kulturverksamheter så att de håller sig flytande genom denna kris och inte försvinner för alltid räcker det inte med att omfördela inom en redan mycket snäv budget.

Kulturförvaltningen konstaterar att pandemin skapar stora intäktsbortfall hos det fria kulturlivet och civilsamhället i

Stockholm vilket leder till ett högre tryck och större förväntningar på de ekonomiska stödinsatser som kulturförvaltningen erbjuder. Det är stadens ansvar att ge kulturförvaltningen förutsättningar för att kunna göra detta.

Vidare noterar vi att målet "Barn och unga lär och utvecklas med kultur" som beskrivs som helt uppfyllt. Vi ställer oss dock tveksamma till den bedömningen med tanke på de skrivningar som tydligt lyfts om att man exempelvis inte kunnat utföra den avgiftsfria verksamheten som planerat, att en stor del av bibliotekens verksamhet för barn pausats samt att mindre än hälften så många kulturbesök genomförts genom Kulan. Även om detta är en följd av den rådande pandemin så har vi svårt att se målet som uppfyllt.

När det gäller kulturskolans arbete med digitalisering kommer säkerligen bidra till goda erfarenheter för att i framtiden kunna erbjuda fler aktiviteter digitalt. Vi vill dock framhålla att även med fler digitala aktiviteter så behövs fortfarande en utökad satsning på terminskurserna i sitt vanliga format, där man träffas på plats och har möjlighet både för barn och för deras föräldrar att mötas. Vi vill också understryka att alla barn inte har tillgång till den teknik och/eller den uppkoppling som behövs för att kunna tillgodogöra sig undervisning digitalt detta behöver tas i beaktande i arbetet med digitalisering.